

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Новомосковська міська територіальна громада
Дніпропетровська область

Частина 2

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Коротка характеристика МТГ.....	3
Статистичні дані щодо ВПО.....	4
Методологія дослідження.....	4
Рекомендації.....	6

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи
МТГ — міська територіальна громада
ОМС — органи місцевого самоврядування
НПА — нормативно-правовий акт
ОВА — обласна військова адміністрація
КНП — комунальне неприбуткове підприємство
КЗ — комунальний заклад

Вступ

Повномасштабна війна Російської Федерації проти України стала справжнім викликом для багатьох українців, спричинила одну з найстрімкіших криз вимушеного переміщення населення та гуманітарних криз в сучасній історії не лише нашої держави, а й Європи загалом. За офіційними даними Міністерства соціальної політики України, кількість офіційно зареєстрованих ВПО у країні сягає 4,9 млн. Так, 3,6 млн — це люди, які перемістилися (чи повторно перемістилися) після початку повномасштабної війни. 2,5 млн — люди, які перемістилися і не можуть повернутися до своїх домівок (оскільки житло або зруйноване, або розташоване в зоні активних бойових дій, або на тимчасово окупованій території).

З огляду на це, перед державою та ОМС постають нові виклики, на які необхідне своєчасне та ефективне реагування, зокрема в аспекті ефективного функціонування системи соціального захисту населення.

ОМС та органи виконавчої влади можуть розробляти і затверджувати місцеві цільові програми, спрямовані на розв'язання найактуальніших проблем територіальної громади, зокрема на підтримку та посилення соціального захисту окремих категорій громадян.

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» у межах проекту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, спільно із Радою з питань ВПО при виконавчому комітеті Новомосковської міської ради провели дослідження місцевих програм

і політик у сфері захисту прав та інтересів ВПО, а також інших людей, які постраждали внаслідок війни, у Новомосковській МТГ.

Коротка характеристика МТГ

Назва: Новомосковська МТГ Новомосковського району
Дніпропетровської області

Фактичний склад населених пунктів: м. Новомосковськ

Адреса: 51200, Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ,
вул. Гетьманська, 14

Телефон: (056) 938-00-27

Електронна пошта: info@nmvyk.dp.ua

Сайт: <https://novomoskovsk-rada.dp.gov.ua>

Голова громади: Сергій Олександрович Резнік.

Загальна площа: 36,0 км²

Місьцеве населення (станом на початок січня 2022 року): близько 70 000 людей.

Новомосковськ — адміністративний центр Новомосковського району та Новомосковської міської громади Дніпропетровської області.

Система соціального захисту населення: Управління соціального захисту населення Новомосковської міської ради, КЗ «Центр надання соціальних послуг» Новомосковської міської ради, Служба у справах дітей виконавчого комітету Новомосковської міської ради.

Мережа закладів освіти: 10 закладів дошкільної освіти, 17 закладів загальної середньої освіти, 2 заклади позашкільної освіти.

Медичні заклади: КНП «Новомосковський міський центр первинної медико-санітарної допомоги», КНП «Новомосковська центральна міська лікарня», КП «Новомосковська міська стоматологічна поліклініка».

Мережа закладів культури: Публічна бібліотека Новомосковської міської територіальної громади, Новомосковський міський історико-краєзнавчий музей ім. П. Калнишевського, Новомосковський міський будинок культури ім. Олеся Гончара, Новомосковський міський центр культури та дозвілля, Новомосковська мистецька школа ім. М. Бровченка, Новомосковський міський культурно-освітній дитячо-молодіжний центр, КЗ «Палац культури “Металург”», Новомосковський міський центр фізичного здоров'я населення «Спорт

для всіх», Комунальний позашкільний навчальний заклад «Новомосковська комплексна дитячо-юнацька спортивна школа».

З метою підтримки та координації надання допомоги людям, які постраждали внаслідок війни Російської Федерації проти України, зокрема ВПО, людям з інвалідністю, отриманою внаслідок війни, людям, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам та учасникам Революції гідності, членам сімей загиблих (померлих) захисниць і захисників України, іншим постраждалим людям, рішеннями виконавчого комітету Новомосковської міської ради в січні поточного року створено Координаційний центр підтримки цивільного населення при виконавчому комітеті Новомосковської міської ради Дніпропетровської області. В квітні 2023 року створено Раду з питань ВПО при виконавчому комітеті Новомосковської міської ради.

Загалом можна зробити висновок про сприятливі умови для адаптації та інтеграції ВПО у Новомосковській МТГ.

Статистичні дані щодо ВПО

Від початку повномасштабної війни Російської Федерації проти України Новомосковська МТГ стала прихистком для багатьох ВПО.

За офіційними даними Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської ОВА, в Новомосковській МТГ станом на 13.05.2024 офіційно зареєстровані 7166 ВПО, зокрема 2749 чоловіків, 4417 жінок, 1666 дітей, 3761 людина працездатного віку, 1276 людей пенсійного віку, 463 людини з інвалідністю, 5557 вимушено переміщених сімей.

Методологія дослідження

Мета дослідження

1. Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм та політик у сфері соціального захисту ВПО.
2. Виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні та подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

3. Надання відповідних рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, забезпечення справедливого, інклюзивного та з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів врахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

- Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
- Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку ВПО.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Інші місцеві акти і документи (та проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

1. Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм, заходів), спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб, дотримання прав і законних інтересів ВПО.
2. Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
3. Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб, прав і законних інтересів.

4. Виявити у цільових програмах та НПА певні недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб і законних інтересів.
5. Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм і НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб та законних інтересів.
6. Напрацювати відповідні рекомендації для місцевих органів виконавчої влади та ОМС щодо внесення змін та доповнень до чинних місцевих програм і НПА, розроблення нових для подальшого використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Методи дослідження

- Збір первинних даних шляхом аналізу відкритих джерел та/або подання офіційних запитів до відповідних установ.
- Критичний аналіз та синтез: оброблення та аналіз зібраної інформації з метою ідентифікації ключових аспектів, проблем, прогалин у програмах і політиках соціального захисту ВПО.
- Верифікація результатів шляхом бесід із відповідними службовцями (організація зустрічей або телефонних дзвінків з представниками органів влади та інституцій соціального захисту).
- Підготовка рекомендацій, спрямованих на покращення наявних програм та політик у сфері соціального захисту ВПО.

Період проведення дослідження: квітень — травень 2024 року.

Рекомендації

1. З метою усунення перешкод в отриманні пільг і допомог окремими категоріями населення, зокрема людьми, які перебувають на обліку в Новомосковській МТГ як ВПО, пропонуємо внести зміни до місцевих цільових програм і НПА, що визначають порядок надання пільг і допомог окремим категоріям населення Новомосковської МТГ.

2. Для покращення доступу ВПО до інформації про їхні права, законні інтереси та додаткові гарантії необхідно переглянути структуру офіційного сайту Новомосковської міської ради та створити окремий розділ

з оперативною інформацією для ВПО, спростити пошук актів Новомосковської міської ради за тематикою.

3. З метою посилення соціального захисту ВПО слід переглянути зміст чинних місцевих цільових програм, передбачити відповідні заходи, спрямовані на підтримку ВПО (на виконання Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року, затвердженої Розпорядженням КМУ від 07.04.2023 № 312-р). Зміцнення спроможностей та соціальний захист ВПО дозволить зменшити соціальну напругу серед ВПО і підвищити якість їхнього життя.

4. Долучати до розроблення та погодження проєктів місцевих програм чи інших НПА представників з числа членів Ради з питань ВПО при виконавчому комітеті Новомосковської міської ради.

5. Розробити довгострокову комплексну місцеву програму допомоги та соціальної адаптації ВПО у разі продовження воєнних дій і неможливості повернення ВПО до місць їхнього постійного проживання. Заходи організаційного, нормативно-правового, фінансово-економічного, соціально-медичного та інформаційного характеру сприятимуть створенню цілісної системи соціального захисту ВПО.

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
Програма «Здоров'я населення м. Новомосковськ на період до 2024 року» (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 12.12.2023 № 1400)		
<p>4. Перелік завдань і заходів</p> <p>Програмою визначено такі основні завдання:</p> <p>1. Формування здорового способу життя та мотивації населення до здорового способу життя;</p>	<p>4. Перелік завдань і заходів</p> <p>Програмою визначено такі основні завдання:</p> <p>1. Формування здорового способу життя та мотивації населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, до здорового способу життя;</p>	<p>4. Перелік завдань і заходів</p> <p>Програмою визначено такі основні завдання:</p> <p>1. Формування здорового способу життя та мотивації населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, до здорового способу життя;</p>
<p>Виконання завдань Програми вимагає реалізації наступних заходів:</p> <p>5. Придбання обладнання та розхідних матеріалів для обстеження населення міста відповідно табелю оснащення;</p> <p>9. Забезпечення осіб з</p>	<p>Виконання завдань Програми вимагає реалізації наступних заходів:</p> <p>5. Придбання обладнання та розхідних матеріалів для обстеження населення міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, відповідно табелю оснащення;</p>	<p>Виконання завдань Програми вимагає реалізації наступних заходів:</p> <p>5. Придбання обладнання та розхідних матеріалів для обстеження населення міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, відповідно табелю оснащення;</p>

<p>інвалідністю та дітей з інвалідністю, технічними та іншими засобами для використання їх в амбулаторних та побутових умовах;</p> <p>16. Забезпечення пільговими лікарськими засобами дітей з багатодітніх сімей, згідно чинного законодавства.</p>	<p>9. Забезпечення людей з інвалідністю та дітей з інвалідністю, зокрема з числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, технічними та іншими засобами для використання їх в амбулаторних та побутових умовах;</p> <p>16. Забезпечення пільговими лікарськими засобами дітей з багатодітніх сімей, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, згідно чинного законодавства.</p>	<p>9. Забезпечення людей з інвалідністю та дітей з інвалідністю, зокрема із числа внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, технічними та іншими засобами для використання їх в амбулаторних та побутових умовах;</p> <p>16. Забезпечення пільговими лікарськими засобами дітей з багатодітніх сімей, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, згідно чинного законодавства.</p>
<p>Міська програма соціального захисту населення міста Новомосковська на 2021–2025 роки (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 12.12.2023 № 1393)</p>		
<p>2. Забезпечення соціальної підтримки громадян міста, якщо вони опинились у скрутній життєвій ситуації, поховання, тощо.</p>	<p>2. Забезпечення соціальної підтримки громадян міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, якщо вони опинились у скрутній життєвій ситуації, поховання тощо.</p>	<p>2. Забезпечення соціальної підтримки громадян міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, якщо вони опинились у скрутній життєвій ситуації, поховання тощо.</p>

<p>3. Забезпечення натуральною допомогою (талони на продуктові набори) малозабезпечених громадян міста.</p>	<p>3. Забезпечення натуральною допомогою (талони на продуктові набори) малозабезпечених громадян міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста.</p>	<p>3. Забезпечення натуральною допомогою (талони на продуктові набори) малозабезпечених громадян міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста.</p>
<p>20. Підтримка громадян міста, які опинилися в складних життєвих обставинах в зв'язку з воєнною агресією по відношенню до України.</p>	<p>20. Підтримка громадян міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, які опинилися в складних життєвих обставинах в зв'язку з війною Російської Федерації проти України.</p>	<p>20. Підтримка громадян міста, зокрема внутрішньо переміщених осіб, які перебувають на обліку та проживають на території міста, які опинилися в складних життєвих обставинах в зв'язку з війною Російської Федерації проти України.</p>
<p>Міська програма «Соціальна підтримка сімей, дітей та молоді у м. Новомосковську на 2021–2025 роки» (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 24.07.2020 № 1310)</p>		
<p>II. Мета і пріоритети програми</p> <p>...Організація та проведення профілактичної роботи з сім'ями та особами, у яких є ризик потрапляння у складні життєві обставини, та соціальної роботи з сім'ями та особами, які</p>	<p>II. Мета і пріоритети програми</p> <p>...Організація та проведення профілактичної роботи з сім'ями та особами, у яких є ризик потрапляння у складні життєві обставини, та соціальної роботи з сім'ями та особами, зокрема з-поміж внутрішньо переміщених осіб, які</p>	<p>II. Мета і пріоритети програми</p> <p>...Організація та проведення профілактичної роботи з сім'ями та особами, у яких є ризик потрапляння у складні життєві обставини, та соціальної роботи з сім'ями та особами, зокрема з-поміж внутрішньо</p>

знаходяться у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги.	знаходяться у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги.	переміщених осіб , які знаходяться у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги.
Забезпечити надання адресної соціальної допомоги сім'ям з дітьми в м. Новомосковську, які опинились у складних життєвих обставинах (за місцем проживання, надання харчових наборів).	Забезпечити надання адресної соціальної допомоги сім'ям з дітьми в м. Новомосковську, зокрема внутрішньо переміщеним особам, які перебувають на обліку та проживають на території міста , які опинились у складних життєвих обставинах (за місцем проживання, надання харчових наборів).	Забезпечити надання адресної соціальної допомоги сім'ям з дітьми в м. Новомосковську, зокрема внутрішньо переміщеним особам, які перебувають на обліку та проживають на території міста , які опинились у складних життєвих обставинах (за місцем проживання, надання харчових наборів).
4. Участь у міській акції до новорічних та Різдвяних свят. Привітання дітей із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, дітей загиблих учасників АТО, інвалідів АТО (солодкі подарунки).	4. Участь у міській акції до новорічних та різдвяних свят. Привітання дітей із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, дітей учасниць та учасників АТО, інвалідів АТО, внутрішньо переміщених осіб (солодкі подарунки).	4. Участь у міській акції до новорічних та різдвяних свят. Привітання дітей із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, дітей учасниць та учасників АТО, інвалідів АТО, внутрішньо переміщених осіб (солодкі подарунки).
13. Проведення міської акції «Разом з Вами!» для сімей різних категорій, які опинилися в СЖО, до Дня міста.	13. Проведення міської акції «Разом з Вами!» для сімей різних категорій, які опинилися в СЖО, зокрема для внутрішньо переміщених осіб , до Дня міста.	13. Проведення міської акції «Разом з Вами!» для сімей різних категорій, які опинилися в СЖО, зокрема для внутрішньо переміщених осіб , до Дня міста.

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційні Служби”» у квітні – травні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоб слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org

FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.t.me/SSS_Ukraine)

TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://twitter.com/SSS_Ukraine)